

koncert, na katerem so izvajali *Nicolaijevo* simfonijo D-dur (1. prednašba na Dunaju). Prof. *Dittrich* je igral *Haendlov* koncert za orgle in orkester op. 4 št. 1, *Betetto* pa je pel dve zelo neznatni, deloma celo banalni ariji *W. A. Mozarta* »Per questa bella mano« in »Ein deutsches Kriegslied«, zadnjo s pomenljivim besedilom:

„Ich möchte wohl der Kaiser sein.
Den Orient wollt' ich erschüttern,
Die Muselmänner müßten zittern,
Konstantinopel wäre mein.“

Genius temporis je celo tej muzikalno prav malo pomembni, trivialni stvarici pripomogel do zaželjenega uspeha. Pesem pa je hkratu nekako programatična za veter, ki veje sedaj v Družbi, koje predsednik je bivši nemški poslanec in vpokojeni minister *Marchet*. Kako le pravi Goethe? »Ein garstig Lied! Pfui! Ein politisch Lied!« Dirigent skoraj vseh prireditev je bil *Franc Schalk*, ki naravno ni mogel vedno biti enako svež v interpretaciji najrazličnejših umotvorov. — Ljubljansko »Glasbeno Matico« sta zastopala pri slavnostih okrajni komisar *Emil Hochreiter* in dvorni tajnik *dr. Gojmir Krek*.

Zlatko Balaković, učenec na mojsterski šoli za gosli na Akademiji za glasbo in upodabljačo umetnost na Dunaju, je dosegel pri šolskem koncertu dne 20. januarja t. l. lep vspeh. Igral je Brahmov violinski koncert op. 77 (D dur) s spremljevanjem šolskega orkestra. Balaković se odlikuje po spretnosti desne roke, kar je sploh občudovati pri Ševčikovih učencih. Igra je nekoliko hladna. Da obvladuje Balaković vse tehnične težkoče, je samo ob sebi umevno. Dunajsko občinstvo je pozdravilo Balakovića prijazno. *M. L.*

Ervin Lendvai je izdal suito za ženske glasove po starojaponskih pesnitvah, katero bo sredi marca t. l. prvotno zapel v Frankfurtu o. M. Desoffski ženski zbor.

Ruski skladatelj Skrjabin zahteva pri svoji simfoniji »Le poème du feu« vedno menjajočo se razsvetljava. Do sedaj se ni posrečilo, tem zahtevam popolnoma ugoditi.

»**Thomas-Orkester**« v **Chikagu** je prednašal v prvih dveh mesecih tekoče sezone med drugimi sledeče slovanske skladbe: *Dvořákov* posthumno »Dramatično uverturo«, *Borodinovo* simfonijo Es dur št. 1, *Balakireva* »Uverturo po španski temi« in *Glazunova* »Finsko fantazijo«. Vse skladbe so dosegle pod vodstvom dirigenta *Stocka* zelo lep vspeh.

S knjižne mize in iz glasbene mape.

Novosti muzikalnega knjigotržva (navedene z izvirnim naslovom) so med drugimi: *Rudolf Kassner*: Die Moral der Musik. Aus den Briefen an einen Musiker. Leipzig, Insel-Verlag. (broš. M. 3.—, vez. M. 4.50). *Karel Em. Hrobský*: Hudební slovník. Třetí doplněné a opravené vydání (K —30.). — *Walter Dahms*: Schubert. Mit 230 Bildern. Berlin und Leipzig. Verlegt bei Schuster & Loeffler. 1912 (vez. M. 14.—). — *Hans Leichenritt*: Musikalische Formenlehre. (Handbücher der Musiklehre, herausgegeben von J. Xaver Scharwenka, Bd. VII) Leipzig, Breitkopf & Härtel 1911 (Mk. 6.—). — *C. Hubert Parry*: Style in Musical Art, London, Macmillan and Co, 1911 (sh. 10.). *Richard Stöhr*: Prakt. Leitfaden des Kontrapunktes. Hamburg, Ant. J. Benjamin, 1911 (Mk. 4.—). *Maks Deri*: Versuch einer psychologischen Kunstlehre. Stuttgart, Ferd. Enke 1911 (M. 5.—). — *Oskar Noë* und *Hans J. Moser*: Technik der deutschen Gesangskunst.

Leipzig, G. J. Göschen 1912 (M. —80.) — *Müller-Söllner*: Die Register der menschlichen Stimme. Erscheinungsform, Bedeutung, Behandlung. Darmstadt, Arnold Bergsträßer (W. Kleinschmidt) 1912 (M. —80.). — »Der Rhythmus«. Ein Jahrbuch, herausgegeben von der Bildungsanstalt Jaques Dolcroze, Dresden-Hellerau, I. Band; Jena, Eugen Diederichs 1911. — *Edmund Hellmer*: Hugo Wolfs Familienbriefe. Eine Persönlichkeit in Briefen. Herausgegeben von —. Mit 3 Abbildungen. Leipzig, Breitkopf & Härtel 1912 (broš. M. 3.—, vez. M. 5.—). *Cecil Forsyth*: Music and Nationalism. A Study of English Opera. London, Macmillan and Co., 1911 (Sh. 5.—). — *Erich Waetzmann*: Die Resonanztheorie des Hörens. Braunschweig, Vieweg & Sohn 1912. (M. 5.—). — *Gustav Kanth*: Bilder-Atlas zur Musikgeschichte. Von Bach bis Strauss. Herausgegeben von —. Berlin und Leipzig, Schuster & Loeffler. (M. 12.—). — *Julien Tiersot*: Rousseau musicien. (V zbirki Les Maitres de la Musique) (Fr. 3.50). — *Zdzistav Jachimecki*: Richard Wagner. Nauka i Sztuka XII, Lwów 1911. — *C. Saint-Saëns*: École Buissonnière. Notes et souvenirs. Paris. Pierre Lafitte & Cie Editeurs. 1913. — *Adolf Weissmann*: Chopin. Mit 84 Bildern. Berlin W. Schuster & Loeffler (broš. M. 5.—, vez. M. 6.—). — *Edwin Lindner*: Richard Wagner über »Tristan und Isolde«. Aussprüche des Meisters über sein Werk, aus seinen Briefen und Schriften zusammengestellt und mit erläuternden Anmerkungen versehen. Leipzig, Breitkopf & Härtel 1912. (M. 5.—). — *Antonín Dvořák*. Sborník statí o jeho díle a životě. Praha. Nákladem Umělecké Besedy 1912 (K 10.—) — *Gemma Bellincioni*: Scuola di canto. Berlin, Adolf Fürstner. (M. 8.—). — *Max Battke*: Hudební gramatika. Úvod do hudebního umění se zvláštním zřetelem ke školnímu vyučování zpěvu. Přeložil prof. Stanislav Jiránek. Praha, Fr. Csadím (K 2.—). — Hudební Ročenka české mládeže pro rok 1913. Druhý ročník. Smíchov, Jakubská 18. (K —70.). — *Dr. Zdzistav Jachimecki*: Wplywy wlasokie w muzyce polskiej. Cześć I. 1540—1640. Kraków. Nakładem Akademii umiętności 1911. — *Felix Weingartner*: Akkorde. Gesammelte Aufsätze von —. Leipzig, Breitkopf & Härtel (broš. M. 5.—, vez. M. 6.—) (Izbera iz številnih člankov iz raznih panog glasbene umetnosti) — *Dr. Adolf Chybiński*: Beiträge zur Geschichte des Taktschlagens. Leipzig, Breitkopf & Härtel 1912. — *Leoš Janáček*: Úplná nauka o harmonii. I. díl. A. Piša v Brně. (K 5.—). — Report of the fourth Congress of the International Musical Society. London. Novello & Company 1912. (Poročilo o londonskem kongresu Mednarod. Glasb. Družbe).

Novo iziše skladbe slovanskih komponistov (navedene z izvirnim naslovom) so med drugimi:

Rébkow, Wl., Die Frau mit dem Dolche (nach A. Schnitzler). Musikpsychologisches Drama. Klavierauszug mit russisch-deutschem Text, ibidem (M. 7-70). — *Vidal Paul*, Chansons ecossaises (Poésies de Burns) pour Chant et Piano (Text russe, français et allemande) ibidem (M. 2-20). — *E. Kraus*, Trois sonatines. Pro Piano na 4 ruce (Edition M. U. č. 787). V Praze, Mojmir Urbánek (K 1-80). — *F. Neumann*, op. 25. Vzpomínky. Tři písně pro vyšší hlas s průvodem klavíru. Přeložil Karel Burian (Edition M. U. č. 732) ibidem (K 1-60). — *Karol Szymanowski*, op. 9. Sonate pour Piano et Violon. Berlin, Albert Stahl (M. 9.—). — *Wladimir Rebikow*, op. 42: Alpha und Omega. Musikpsychologisches Drama. Text vom Komponisten, Deutsch von Lina Esbeer. Leipzig, P. Jurgenson (M. 2.—). — *Ign. Kossobudzki*: Fünf polnische Lieder für eine Singstimme mit Begleitung des Piano. Leipzig, Aug. Cranz (à M. 0-60 ali M. 1-20). — *Ljapunov S.* op. 40. 3 morceaux za klavír M. 2.—) — Isti: Lieder und Romanzen, op. 42. Nr. 1—3, Jul. Heinr. Zimmermann, Leipzig (M 2.—). Isti: op. 43. Nr. 1. Lied des Räubers (M. 1-50), Nr. 2. Die Statue von Zarskoje Selo (M 1.—), Nr. 3: O eil, du mein Rubin (M 1.—), Nr. 4. Es branden und brausen die Wogen (M. 1.—), Nr. 5: Der Winter (—80). Nr. 6: Du sahst mich im Menschenschwarm stehen (M. —80), Nr. 7: Es jagt der Sturmwind (M. —80) (V enem zvezku M. 4.—), Jul. Heinr. Zimmermann, Leipzig. —

Wieniawski H: Kuyawiak (za godala). Leipzig, Steingraber, (Št. 1952. M. 1.) — **B. Zolotareff**, op. 28, Trio pour Violon, Alto et Piano. Moskva, P. Jurgenson. (Rb. 6'50). — »Die Lieder der Donischen Kosaken.« Gesammelt in den Jahren 1902—1903 von **A. M. Listopadow** und **S. J. Arefin**. Bd. I. Ausgabe des Donischen Heeres. Moskau, P. Jurgenson, 1911. — **Feliks Nowowiejski**, op. 18: Slawische Volksszene (Kujawiak) für gemischten Chor und Orchester (auch mit Klavierbegleitung oder für Orchester allein). Berlin, Ed. Bote & G. Bock. (Klavirski izvleček M. 4.— Partitura M. 10.—). — **Ondříček-Mittelmann**: Elementarschule des Violinspiels. 6 zvezkov. Edition Peters, št. 3361 (M. 6.—). — Ista. Neue Meistertechnik des Violinspiels. Ibidem, št. 3361 (n. M. 6.—). **Rudolf Karel** op. 16: Vier slavische Tanzweisen für Klavier zu vier Händen. Berlin. N. Simrock (à M. 2'50). — **A. Illiachenko** op. 4: Trois Préludes. Leipzig, Jul. H. Zimmermann. (M. 2). — Ista op. 5: Cinq miniatures. Ibidem (M. 2.—). — **Vit. Novák** op. 46: Erotikon. Sechs Lieder für eine Singstimme mit Klavier, mit deutschem und tschechischem Text. Wien-Leipzig, Universal-Edition A. G. (U. E. št. 3144. K 3.—). — **Ant. Dvořák**: Dimitrij. Klavírni vytach. Nové vydání. Nákladem Hudební Matic. U. B. (K 12.—). — **Leoš Janáček**: Po zarostlém chodníčku. Drobné skladby pro klavír. Nákl. A. Píša v Brně. — **A. Gretschaninow** op. 56: Zwei Männerquartette. Leipzig. M. Zimmermann. (M. 1'60). — Ista op. 57: Zwei Frauenquartette, ibidem. (M. 1'20). — **Liapounow** op. 10: 30 Russische Volkslieder, harmonisiert von —. Tiefe Stimme. Leipzig, M. Zimmermann. (M. 3. —n.) — **Anton Dvořák**: Slavische Tänze. Neue Ausgabe für Klavier zu zwei Händen von J. Máslo. Heft I.—IV. Berlin. N. Simrock. (po M. 2.—). — **Rudolf Karel** op. 6: Slavisches Scherzo-Capriccio, ibidem (Part. M. 6.—, glasovi M. 10.—, čveteroročno M. 3.—). —

V »Österreichische Rundschau« (XXXII, št. 4 z dne 15. avgusta 1912) priobčuje češki kritik **Emanuel Chvála** pod naslovom »Čechische Musik« zgodovinski pregled češke glasbe od predmetanovskih časov do danes. Najobširnejše razpravlja o **Smetani**, **Dvořáku** in **Fibichu**, približno v istem zmislu kakor v svoji knjigi »Čvrtsto letí české hudby«, ki je izšla tudi v nemškem jeziku (»Ein Vierteljahrhundert böhmischer Musik« Praga, Fr. A. Urbánek 1887). Od živečih skladateljev se peča članek v prvi vrsti s **Sukom** in **Novákom**.

»Sv. Cecilija«, (mesečnik za cerkveno glasbo z glasbeno prilogo. Glasilo »Cecilijonog Društva« v Zagrebu. Letno K 5.—, za dijake K 3.—. Upravništvo: Zagreb, Markov trg 5), je prinesla v VI. letniku št. 3/4. str. 34 sl. oceno **Sattnerjevega** oratorija »Assumptio«. Iz kritike posnemamo sledeče glavne stavke: »O glazbi oratorija valja reči, da se odlikuje svojom plemenitostim, djelomice i velikom nježnošću, bogatom invencijom melodičkom te majstorskom izradbom imponantnih zborova... Što se tiče harmoničnog gradiva... možemo kazati, da je harmonija u opće jedra i snažna, te kromatiku ne zabacuje prem je u glavnom diatonička; disonance su valjano i umerjeno upotrebljene, kako i dolikuje vokalnom djelu, zato zborovi upravo vanredno glase. Hipermoderne struje se je auctor posve klonio. Možda je to baš u korist karaktera i jedinstvenosti stila. Zborovi su doduše tu i tamo fugirani, ali mogli bi mirne duše reći, da je to homofona polifonija, što u tim fugama vlada... Osim toga smetaju potpunomu učinku polifonije prečesti autentički zaključci na kraju pojedine provedbe, dopače i na mjestima, gdje pojedine dionice svršavaju temu. Nadalje se čini, da smetaju i medjustavci, koji su kadkada stereotipnim sekvencam ispunjeni, a izvadja ih redovno sam orkester... Glavna se prednost Sattnerovih zborova sastoji u tom, što je... majstorski znao razdijeliti visinu i dubljinu pojedinih dionica samih... i jedne prema drugoj... Pridodje li k toj majstoriji i živahna invencija o. Hugolina, onda si možemo rastumačiti efekte (scil. raznih zborov)... Orkestar (je) u tom oratoriju više pratnja (ali dobro izmerjena) vokalnog stavka nego li samostalni aparat izražaja...«.

V isti številki (str. 39) nahajamo kratko, vobče pohvalno oceno **Hladnikovega** dela »Fünf fugierte Festspiele für Orgel« (spisal **F. pl. Lučić**) in **Gerbičeve** zbirke »Slava Nebeške Kraljice«, katero priporoča njen ocenjevatelj **A. Remec**.

Istotako priporočilne so ocene o **Druzovičevi** »Liri« I. in II. (spisal C.), o **Premrlovem** »100 preludijev«, o **Sattnerjevih** »Šmarnicah« in o **Grumovem** »10 pesmi k blagoslovu« (spisal **Mirko Novak**), koje ocene so izišle v 9. št. VI. letnika str. 86 sl.

Št. 10/11 prinaša glavno vsebino **Gerbičeve** knjige »Metodika pevskega pouka« (sestavil **R—c**), dalje kratko oceno **Foersterjevih** »Tres Ecce sacerdos magnus« (spisal **M. Novak**) in obširno, a precej rezervirano kritiko **Kimovčevega** dela »X Tantum ergo« iz peresa **Frana Dugana**, kateremu ne ugaja to, da so te nove skladbe drja. **Kimovca** premalo pevne, ker v instrumentalnem duhu pisane.

Ker je tudi ta list — kakor skoraj vsi naši nepolitični listi — pasiven, pa dobro urejevan, in ker se ozira tudi na slovensko cerkveno glasbo, priporočamo »Sv. Cecilijo« kar najtopleje tudi Slovincem, ki se zanimajo za cerkveno glasbo.

»Dalibor«, (glasbeni list, Praga, izhaja vsak teden in stane letno K 9'60) prinaša v dvojni številki 10/11 dopis iz Dunaja, v katerem poroča **V. H. Jarka** o koncertnem večeru »Slavije« in piše med drugim: »Ze státní Akademie přišel i druhý host: lyrický tenor **Josip Rijavec**, přednášející z Bohemy arii básníka a serenadu **A. Lajovice**«. (Značilno za naše razmere in za solista je dejstvo, da uredništvo »N. A.«, ki je na lici mesta, niti o tem koncertu oziroma nastopu g. **Rijavca**, niti o onem koncertu ni bilo obveščeno, ki ga je isti solist priredil s skladateljem **Ravnikom** v Ljubljani. Tako podcenjevanje našega lista in njih naročnikov si zapomnimo. Prezirljivemu »laissez faire« naših umetnikov bomo v bodoče odgovarjali z enakim »laissez aller«.) Vsebinska št. 12./14. je sledeča: **Rudolf Zamrzla**: Richard Wagner, Životopisni načrt (nadaljevanje); **Boleslav Kalenský**: Dvořákiana V. VI.; Gledišča; Dopisi; Koncertno gibanje; Cerkevna glasba; Razna poročila. — Štev. 15.: **Boleslav Schnabel-Kaleňský** (nekrolog); **Boleslav Kalenský**; **Abrahamoviny Kovařovicovy**. **VI. Vaněk**: Prof. Frant. Simandl † in manjše notice. Štev. 16: **Boleslav Kalenský**: **Mayr** in **Smetana** (konec); **JUC. R. Klíma**: Boj radi **Dvořáka** in naša akademična mladež, ter manjša poročila in dopisi o glediščih, koncertih itd. V tej številki nahajamo tudi fotografijo **Kalenskega**, na smrtni postelji ležečega. — Vsebinska št. 17: **Karel Kůlka**: Slasti a strasti starših skladateljev českého; **Vr. N.**: Boj radi **Dvořáka**; Gledišča; Koncerti; Dopisi itd.

»Česka Hudba« (Kutna Gora, 16 krat na leto, naročnina K 10.—) prinaša v 1. sešitku tek. let. članek »Richard Wagner in njegova dramska glasba« spisal **K. Em. Hrobský**), dalje članek k petdesetletnici šefa Narodnega Gledišča, **K. Kovařovica**, in manjša poročila in beležke. Priložene so tri skladbe: **Vojtěch Hřímálý**: »Dojmy« II. del (klavir), **Th. Bohd. Palice**: »La Conte«. Valse mignonne (2 gosli, viola, violoncello in klavir) in **B. Fidler**: »Koleda« (sopran, alt in orgle).

V dvojnem sešitku 2./3. tek. leta nahajamo razun manjših ocen in notic nadaljevanje omenjenega članka o Wagnerjevi dramski glazbi in životopis skladatelja **Adolfa Štvrtníka** iz peresa **K. Em. Hrobskega**. Pridejane so sledeče skladbe: **Adolf Štvrtník**: »Náklady« čis. 1—4 (harmonij ali klavir), **Fr. Vogner**: »Štátek« (mešan zbor, soli, klavir), **Alois Lad. Vymetal**: »Slavíček zpívával« (sopran in klavir).

List, ki je nastopil letos XIX. letnik in ki je najstarejši češki glasbeni list, priporočamo Slovincem, posebno onim, ki radi negujejo lažjo domačo glasbo, radi lepih glasbenih prilog prav toplo.

»Die Musik« (Berlin, polmesečnik, letoletno Mk. 15.—, četrtletno M. 4.—) ima v 1. januarjem sešitku (7.) sledeče članke: **Karl Pottgiesser**: Die Briefentwürfe des **Johann Elias Bach**; **Wolfgang Adam**: Bachs Eigenart; **Franz Bachmann**: Zur Reform der musikalischen Bildung beziehentlich des Musik-